

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 19 Stycznia v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest 10 stycznia.

We wtorek, d. 6 t. m., jako w dzień świętej pamiątki Zjawienia się Pańskiego na Jordanie, obrząd poświęcenia wody na *Newie*, odprawił się ze zwyczajną uroczystością. Wystrzały działo obwieścili śpiewanie *Te Deum*.

Dnia 7 t. m., jako w rocznicę narodzin JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, Wielkiej Xiężny, ANNY, Xiężny Oranii, był dany bal u Dworu.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły Orderow, pod dniem 5 stycznia, CESARZ JEGOMOŚĆ rozkazał mianować kawalerami orderu s. *Anny* 3ciej klasy, radcę honorowego *Gagicz* i porucznika *Melissino*, sprawującego obowiązki wice-konsula rosyjskiego w *Fiume*.

— Rzeczywisty radca stanu *Coronelli*, konsul jeneralny w *Dalmacyi* i *Raguzie*, na tenże urząd przenosi się do Królestwa *Illiryyjskiego*.

— Radca kollegialny, *Pini*, należący do konsulatu jeneralnego w *Liwnie*, na własną prośbę, otrzymał uwolnienie ze służby.

— Radca honorowy, *Guérazzi*, sprawujący obowiązki konsula jeneralnego w *Liwnie*, został mianowany wice-konsulem tamże.

— Radca honorowy, *Gagicz*, mianowany wice-konsulem w *Raguzie*.

— Radca dworu, *Poggenpohl*, konsul jeneralny w *Liwnie*, został odwołany z tego miejsca, ma zostawać przy kollegium spraw zagranicznych. (*Jour. d. St. Petersburg*).

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły Rosyjskich Orderow, pod dniem 7 grudnia, Nayłaskawiey mianowani są kawalerami orderu s. *Włodzimierza* 4tey klasy: Radcy Dworu: Marszałkowie powiatow, siebiezkiego *Franciszek Mokicz*, kozieleckiego *Afendini*; Sędzia połtawskiego Sądu jeneralnego 1go Departamentu *Jan Paszczenko*; Majorowie: Marszałek powiatu piratyńskiego *Alexy Zakrewski*; Kommissarz ziemski powiatu tubieńskiego *Michał Mazolewski*; Major, b. woysk pol., Prezydent Sądu Głównego Mińskiego 1go Departamentu *Ambroży Korsak*; Prezydent Sądu Granicznego kobryńskiego *Józef Zbirohowski-Ruszczyc*; Radcy honorowi: Członek Deputacyi Szlacheckiego Zgromadzenia gubernii połtawskiej, *Mikołaj Paszczenko*; Podsekdecz czernihowski *Jan Karpiński*; Sztabs-kapitani: Assesor sądu sumiennego połtawskiego *Grzegorz Paszczenko* i Marszałek powiatu czernihowskiego *Jakub Dunin-Borkowski*; Sędzia lidzki porucznik dawniejszych woysk polskich *Hieronim Skinder*; Deputat Sądu Jeneralnego Czernihowskiego 1go Departamentu *Damian Komarowski*; Chorąży powiatu witebskiego *Maciej Milkiewicz*; Chorąży grodzieński podporucznik dawniejszych woysk polskich *Karol Mazewski*; Sędzia graniczny wołkowyski *Wincenty Makwidz*; Sędzia powiatu ihumeńskiego, *Jan Borsuk*; Prezydent Sądu Głównego kijowskiego Departamentu Cywilnego, *Kazimierz Mazaraki*; Sędziowie: powiatu owruckiego *Bazyli Baraniecki*; machnowskiego *Jan Muszyński*; połockiego *Dominik Smo-*

lak; Chorąży powiatu newelskiego *Wincenty Łosowski*; Gubernii Grodzieńskiej: Prezydent Sądu Granicznego pruzńskiego *Wincenty Trębicki* i lidzkiego *Stanisław Adamowicz*; Sędziowie: powiatu wołkowyskiego *Jerzy Olendzki*; kobryńskiego graniczny *Jan Widacki*; powiatowy graniczny *Antoni Mazewski*; pruzńskiego graniczny *Piotr Szwykowski*; Podkomorzy Grodzieński *Jan Wiryon*; Assesorowie: Głównego Sądu Grodzieńskiego 1go Departamentu *Wincenty Spinek*, i niższego sądu brzeskiego *Hieronim Bulkowski*; Chorąży powiatu słonimskiego *Joachim Csudowski*; Chorąży powiatu dyneburskiego *Donat Gizbert*; Marszałek powiatu horodeckiego *Jakub Zaba*; Sędzia powiatu kamienieckiego *Felicjan Glinka*; Podsekdecz ihumeński *Jakub Estko*. (*Gaz. Sen.*).

Nayłaskawiey mianowani, d. 7 grudnia r. z. kawalerami orderow: s. *Włodzimierza* 4tey klasy, sztabs-rotmistrz półku kawalergardów *Łaczynow*, i orderu s. *Anny* 3ciej klasy, porucznik tegoż półku *Xiążę Mszczerski*. — D. 20 grudnia, orderu s. *Anny* 2giey klasy, radca kollegialny, *Wollowski*; i tegoż orderu 3ciej klasy radca honorowy *Podwysocki*. (*R. I.*).

Orenburg dnia 24 listopada.
(*St. Petersburg. Zeit.*)

Dało się tu bardzo postrzegać, że kupcy nasi, na znakomite pożytki, jakie oddawna tu z handlu zagranicznego mają, stali się obojętnymi. Przyczyną tego zaniedbania w jego prowadzeniu była, trudna komunikacya z sąsiednimi krajami Azji. Chociaż daleką do nich drogę, przez wielkie stepy, kupcy odbywają na wielbładach, i w czasie dość nie długim; ale karawany ich zaostrzają chciwość koczujących tam narodów, tak dzikich, jak same te stepy, przez które przejeżdżając, bez przykrycia wojskowego, bez żadnego środka ku swej obronie, spokojne karawany, w stepach tych, nieraz drogo opłacać musiały, cło za samą drogę, tam czyli na powrót idąc. Nie zawsze jednak ofiarą tą można sobie w stepach tych zapewnić bezpieczeństwo: gdyż i bogata zdobycz, tak łatwo nabydź się mogąca, zagrzewała swawolną łuszczyć do rabunku; a tak karawany ginęły. W granicach nawet azyatyckich posiadłości, stawały się one celem łupieży, jak tylko powstawała jaka niespokojność.

Spieszmy donieść szanownym kupcom, iż odtąd żadna z tych nieprzyjemnych okoliczności nie będzie nabawiać niespokojnością rosyjskich i zagranicznych karawan: gdyż CESARZ JEGOMOŚĆ raczył nayłaskawiey przeznaczyć oddział wojska na przykrycie z korpusu oddzielnego orenburskiego. Na rozkaz NAYWYŻSZY, ma ten oddział wojska, wzmocniony konną artylleryą, co rok towarzyszyć karawanom do *Bucharyi* i napowrót, a na miejscu i w drodze, strzedz i bronić własności rosyjskich i azyatyckich poddanych. Punktem łączenia się karawan jest miasto *Orenburg*, a czas ich wyprawy ostatnia połowa jesieni, podczas której, w miarę oddalenia się ich od granic tutejszych ku południowi, ciągle w jednakowym, a nawet w lepszym klimacie, przez cały czas po-

dróży do *Bucharyi* znajdować się będą. Po ukończeniu czynności handlowych, karawzny, za nadzieją tam wiosny w miesiącu marcu, udają się w drogę na powrót, i przybywają tu w maju; odbywając znowu całą podróż w jednostajnym klimacie.

Tak przywrócony tu jest bieg wolnych związków z *Azyą*; a pieczołowitość Rossyjskiego MONARCHY, wskazuje bezpieczną handlowi drogę. Wierny spełnił świętej jego woli, Wojenny Gubernator Orenburski, Jenerał piechoty *Essen*, zachęcił już w tym roku, do utworzenia karawan na linii orenburskiej, i podał kupcom wszystkie od niego zależące środki. Począł główna karawana pod przykryciem wojskowym, dnia 2 listopada z *Orenburga* wyszła. W podróży do *Bucharyi*, według życzenia kupców, w oznaczonym czasie i miejscach przyłączają się dwie jeszcze karawany, które również wyszły z linii orenburskiej, a wtedy pod przykryciem oddziału wojskowego znajdować się będzie 177 ładownych wielbłądów.

Obowiązek wdzięczności zniewała nas przydać tu, iż wiele winni jesteśmy troskliwości Jenerala piechoty *Essena*, której dokłada do ożywienia naszego handlu. Szczerze jego życzenia, podnieść handel do stanu kwitającego, widzimy wyraźnie w przepisach, danych Dowódcy Rossyjskiej karawany, kupcowi *Kaydatowi*. Kończą się one następującym sposobem: „Szczególniej masz WPan mieć na baczności, że powodzenie tak teraźniejszych, jako i przyszłych przedsięwzięć tego rodzaju, zależy od dobrego i uczciwego sprawowania się naszych kupców, ich czeladzi i sług w *Bucharyi*; a lubo tém wszędzie powinno się odznaczać kupiectwo, atoli w obcych i oddalonych krajach, dobre i uczciwe zachowanie się kupców, dla własnego ich dobra i dla zjednania swym spółziomków dobrego zdania u *Azyatów*, z którymi handel prowadzi, nieodbitcie jest potrzebne. Wkładam przeto na WPana obowiązek, troskliwą mieć baczność na to, iżby kupcy niedopuszcili się żadnego oszukaństwa, tak w rachunkach, jako też w wadze i mierze, a w ogólności starać się o wszystko, co jest pierwszym prawidłem kupca Rossyjskiego, i dobre porozumienie z mieszkańcami zachować.“

W Ł O C H Y.

Rzym d. 30 grudnia.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Po uroczystym nabożeństwie w ostatnią niedzielę adwentu (d. 19 grudnia) w kaplicy Syxtusowej, rozdano kardynałom i prałatom egzemplarze bulli, względem jubileuszu w językach łacińskim i włoskim. Dwóm auditorom *di rota* kazało ją powtórnie ogłosić. Przy wejściu zatem do kościoła Watykanu czytali ją z ambon, pięknie ozdobionych, w obu językach licznemu zgromadzonemu ludowi. Odezwały się potem dzwony, muzyka, trąby i kotły, wśród huku dział z zamku *ś. Anioła* i wystrzałów ręcznej broni gwardyi szwajcarskiej. Po przybiciu bulli, kursorowie apostołscy, z których jeden trzymał bullę w ręku, poprzedzani muzyką wojskową, pojechali konno do kościoła N. Panny *Maryi in Trastevere*, gdzie przyjęło ich duchowieństwo przy odgłosie dzwonów, i gdzie także bullę przeczytali i przybili. Toż samo nastąpiło przy kościołach laterańskim i tyberyjskim.

Na zajutrz to jest d. 20 b. m. kardynałowie, patryarchowie, arcy-biskupi, biskupi i penitencyonarze, we właściwych sobie ubiorach duchownych, udali się do Watykanu i w przeznaczony sali oczekiwali na Oycę *ś.* Ten także *in pontificalibus*, poprzedzony wyżey wzmiankowanymi osobami, udał się do kaplicy Syxtusowej, gdzie klęcząc oddał ośce wystawionemu Najświętszemu Sakramentowi. Po rozdaniu obecnym świec i książeczek, obymujące obrzędy jubileuszu, Oycę *ś.* przyjął posłaną świecę woskową, z rąk asystującego pierwszego dyakona, kardynała *Ciaccapatti*, i zaintonował *Veni creator Spiritus*, co daley śpiewacy kapeli papieżkiej kontynuowali. Potem Oycę *ś.* siedząc na tronie, i trzymając w ręku zapaloną

świecę, udał się w asystencyi całego duchowieństwa w processyi do kościoła *ś. Piotra*. Naprzód szli młodzieńcy z hospicjum *ś. Michała*, za nimi sieroty z kolegium Panny *Maryi*, daley więźni zakonni i świeccy, oycowie jeneralni prokuratorowie i wszyscy prałaci tajney izby papieżkiej, śpiewacy z kapeli wraz z notaryuszami, sekretarzami izby, i marszałek pałacowy z auditorami *di rota*. Za nimi tajny kapelan nosił koronę papieżką, a dziekan katedrałowy, słudzy zaś papieżcy nieśli 7 lichtarzy. Daley następowali opaci, biskupi i kardynałowie w białych infułach, a za nimi Oycę *ś.* otoczony gwardyą szwajcarską; na końcu postępowali pronotaryusze, jenerałowie zakonów i gwardya szlachecka. Za przybyciem do drzwi kościelnych, gdzie oycowie pokutujący stali z zapalonymi świecami, przyjął Oycę *ś.* srebrny młotek z rąk kardynała *Castiglioni*, i trzykrotnie uderzył w mur przy drzwiach. Przy pierwszym uderzeniu rzekł: *Otwórzcie mi drzwi sprawiedliwości!* Śpiewacy odpowiedzieli: *Weydę i Panu spowiadać się będą.* Przy drugim mocniejszym uderzeniu, rzekł Oycę *ś.*: *Do twego domu Panie pozwól mi weyść!* Śpiewacy odpowiedzieli: *Zuszanowaniem modlić się będą w Twojej świątyni.* Przy trzecim najmocniejszym uderzeniu, rzekł Papież: *Otwórzcie się drzwi: bo Bóg jest z nami.* Śpiewacy odpowiedzieli: *Sprawiedliwość wykonywa się względem Izraela.* Opadający mur spadał w przeznaczony do tego wozek, a pozostałe jeszcze kawałki jego sprzątniono, i penitencyonarze oczyścili ziemię gąbkami maczanymi w święconey wodzie. Oycę *ś.* wrócił na swój tron, i za danym znakiem drzwi opadły. We środku kościoła, Jego Świątobliwość, trzymając w prawey ręce świecę, a w lewey krzyż, podany przez dyakona, zaintonował *Te Deum*. Natychmiast odezwały się trąby w przysionku kościoła, a z dwugodzinnym odgłosem wszystkich dzwonów kościelnych całego miasta, łączyły się wystrzały z ręcznej broni gwardyi szwajcarskiej i huk dział z zamku *ś. Anioła*. Oycę *ś.* wszedł najpierw sam do kościoła, a za nim udali się parami kardynałowie, patryarchowie, arcy-biskupi i t. d., caując drzwi przy wejściu. Usiadł Papież na wsporniku ozdobionem krześle, otoczony światem kolegium, i zalecił kawalerom *ś. Piotra* i *Pawła*, aby mieli straż przy drzwiach wszystkich 4rech głównych kościołów; poczem przypuścił ich do pocałowania nóg. Z tamtąd udał się Oycę *ś.* do kaplicy gregoriańskiej, potem do konfesyonału, przyjął obedyencyę od kardynałów i zaintonował uroczyste nieszpory, a tym czasem wszystkie drzwi kościelne zamknięte od świtu, otworzono. Zakończyło nieszpory troiste błogosławieństwo Papieżkie; po czem Oycę *ś.* wrócił do swego pałacu. Niezliczone było mnóstwo ludzi różnych narodów. Znakomite damy, więźni rzymskie i zagraniczne, posłowie dworów i t. d. znajdowali się na gankach, umyślnie wystawionych.

Kardynał *Zurla* ogłosił d. 20 b. m. nowe urządzenie obymujące 12 artykułów, względem przepisów, jak się w kościele podczas nabożeństwa zachowywać, należy. Wyrażono między innemi, iż obrządku służby Bożej nie wypada znieważać muzyką, z hałasujących instrumentów złożoną, lub wykonaniem muzyk teatralnych. Szmer, nieprzystoenny sprawowanie się, zebrzenie po kościołach, jak naysurowiey zakazane. Nikomu niewolno psa do kościoła wprowadzić, kobiety koniecznie z zasłoną na twarzy znajdować się powinny, i niewolno im mieć dzieci u piersi. Żołnierze gwardyi szwajcarskiej są przeznaczeni do utrzymywania porządku.

Od granic włoskich dnia 31 grudnia.
(z *teyże gazety*.)

Dnia 30 listopada wyszło w Rzymie postanowienie względem ubioru duchowieństwa. Okragłe kapelusze, kolorowe suknie, krótka odzież, świeckie chustki na szyję, są zakazane. Sutana, płaszcz kołnierzyk są naysurowiey przepisane, i mają być koniecznie noszone. Od d. 25 listopada zamknięto w Rzymie teatru z przyczyny roku jubileuszowego, i dopiero za 13 miesięcy zostaną znowu o

arte. Wiele ludzi bywa na kazaniach i na nieszczęściu w kościołach.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 12 stycznia

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Przez nadzwyczajną okazję nadeszła tu wiadomość o śmierci Króla Jmci Obojga Sycylii, który umierał apoplexyą, zrana na d. 4 stycznia, żył w jak najlepszym zdrowiu, i znajdował się na pokojach. Dnia 3 stycznia kładąc się do łóżka, popił, aby go niebudzono, lecz żeby ekwipaże do wyjazdu na wieś były gotowe. Gdy nazbyt długo spanie zdawało się być nienaturalnym, przypili służący do łóżka, lecz już nieżywego znalazł. Kończył Król życie między godziną 6 i 8 rano, godzinie 6 bowiem słyszano jeszcze że kaszlał.

Zaraz po odebraniu tej smutnej wiadomości, alis się pierwsi urzędnicy i zagraniczni posłowie zamku; stwierdzono zgon nieboszczyka; i nowy król natychmiast objął rządy państwa. Zaraz z rątegoż samego dnia, wyszła następująca odezwa.

Franciszek I z Bożej łaski Król Obojga Sycylii. Gdy dostojny Ojciec nasz J. K. Moś Ferdynand I, z największą boleścią naszą niespodzianie życie zakończył; a naszą wolą jest, ażeby wszystko na dawnej, podobnie jak za rządów jego, zostało stopie; postanowiliśmy przeto i postanawiamy: Art. 1) Wszystkie władze królestwa naszego Obojga Sycylii, pozostają w pełnieniu dotychczasowych obowiązków swoich. 2) Naszej radzie, ministrom stanu i tymczasowemu prezesowi rady ministrów, wszystkim radcom i ministrom stanu, szym ministrom sekretarzom stanu i wielkorządnym w krajach naszych poza ciąsną (w Sycylii), wykonanie niniejszego wyroku polecamy.

W Neapolu d. 4 stycznia 1825 roku.

Franciszek.

Na rozkaz Króla:

Radca, minister stanu i tymczasowy prezes rady ministrów.

De Medici.

H I S Z P A N I A.

Madryt d. 29 grudnia.

(z Gaz. Hamb. Börsen Halle).

Duchowieństwo niespodzianie oświadczyło, iż jest wstanie rządowi ofiarować daru pieniężnego, gdyż „lubo rolnicy obowiązani są, całkowitą ięsięcinę opłacać, tey atoli ani trzecia część od wolucyi nie jest opłacona“ Osobliwszą jednak jest rzeczą, iż podobne oświadczenie w teyże chwili następuje, kiedy rząd duchowieństwu znowu kilamilionów rocznie odstąpił; gdyż postanowiono, duchowne beneficja, skoro tylko zawaakują, wnet winny być oddane innemu; od niepamiętnych czasów tak było, iż przynajmniej lat dwie mułto zostawać nieosadzone, a dochody szły do skarbu.

Wyższy sąd wojskowy, nie tylko uznał za winnego, Jenerała Cruz, ale żąda nawet, iżby go oskarżyciele pociągnieni byli do sądu, jako ożercy; co atoli nie nastąpi, gdyż pomiędzy nimi żyduje się wielu znakomitych, cywilnych i duownych Panów, i przez to sprawa o spiskorlislasi i Capape znowu odnowioną została; jednak w zapomnienie chcą puścić.

— Dnia 31. —

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmci rozkazał wynagrodzić wydatki poży urzędnikom krajowym, którzy woleli powrócić do Hiszpanii, niż służyć w krajach, zajętych przez powstańców w Ameryce południowej.

W Porcie Vigo uzbrająją dwie fregaty, które wzmocnią potęgę naszą morską na morzu spólnym.

Jeneralny intendent królestwa otrzymał koż rozkazów, jakie wydali jenerałowie francuzcy wodzący w twierdzach. Treść ich jest następująca: Wszystkie władze, oprócz miejscowych, powinny oddać się z twierdz z biórami swemi i podobnymi urzędnikami; władze miejscowe nie mogą nikogo przesładować za polityczne wykroczenia, dokonane przed wejściem wojska francuzkiego.

Wyszedł tu nowy okólnik rady kastylijskiej względem wprowadzania książek. Żadna książka niemoże być wprowadzoną bez upoważnienia wspomnianej rady. Rozkaz ten rozciąga się także do rycin, malowań, wachlarzy i sprzętów, ozdobionych rysunkami lub rzeźbą. Wszyscy księgarze powinni w przeciągu 6 miesięcy podać spis książek, wprowadzonych z granicy, a w przeciwnym razie będą pociągnięni do sądu.

Słychać, iż Król Jmci dał Xiążęciu saskiemu Maksymilianowi dwie kommanderye orderowe, czyniące przeszło milion realów rocznego dochodu. Wyznaczył mu oraz znaczną pensją z dochodów pocztowych.

Mówią mocno o oddaleniu Pana Zea, którego następcą na urząd ministra spraw zagranicznych ma być hrabia Alcudia, były poseł przy Dworze Petersburskim.

(z Korrespondenta Warszawskiego)

Jenerałowie francuzcy zakomunikowali Panu Rufino część przepisów, od dworu swego odebranych, o zachowaniu się i stosunkach z władzami hiszpańskimi. Wyrażono w nich, iż tam gdzie są dowódcy francuzcy, władze hiszpańskie nie są mocne więzić, ani przesładować nikogo, za zdanie polityczne, z epoki przed okupacją Hiszpanii. W Barcelonie jenerał Reiset kazał sobie niebawnie oddać do przejrzenia papiery, tyjące się wszystkich więźniów tam się znajdujących; nawet papiery kryminalistów, dla przekonania się, czyli w liczbie ich nie mieszczą się i tacy, do których wydane instrukcyje zastosowane być mogą. Z Barcelony wyprowadzają się wszelkie władze prowincjonalne, miejscowe tylko pozostaną.

Liczba znajdujących się oficerów na nieograniczonym urlopie wynosi 1200, ale nie pobierają oni żadnego żołdu. Tutejszym urzędnikom należy się płaca od rządu za 5 miesięcy. — W Pampelunie ma być założony uniwersytet. Wiadomy rozkaz, podług którego wszyscy dawniejsi ministrowie, radcy stanu, naczelnicy polityczni wkrótce Madryt opuścić mieli, nie będzie już do skutku przy prowadzony. Król Jmci mianował Don Jaso-Antonio Appelta biskupem Kartageny; Don Antonio Sanchez Rangel, biskupem Lugo; Don Muncela Marete biskupem Astorga.

F R A N C Y A.

Paryż d. 7 stycznia.

(z G. Journal des Debats).

Dzisiaj po mszy Król Jmci dawał wysłuchanie prywatne: Biskupowi Poitiers, oraz kilku prefektom, i marszałkom obozowym.

Xiężna Wagram, z domu Xiężniczka Bawarska, otrzymała u Króla Jmci prywatne wysłuchanie. Xiężna miała szczęście stawić J. K. M. syna swego, Xięcia (Duc) para Francyi.

Jenerał porucznik, wice hrabia Digeon, dowódca naczelny wojsk francuzkich w Hiszpanii, przybył do Paryża, wczora wieczorem o godzinie 6; o godzinie 9 miał szczęście otrzymać przyjęcie u Delfina; a nazajutrz wysłuchanie prywatne u J. K. M.

Jenerałowie porucznicy Lamarque i Ricard, dzisiaj otrzymali prywatne wysłuchanie u Króla.

— Dnia 7. —

(z Korrespondenta Hamburskiego).

Towarzystwo jeograficzne otrzymało zaszczyt, złożenia J. K. M. pierwszego tomu swych pamiętników.

Mówią, że wkrótce ma nastąpić układ, między naszym a rzymskim dworem, względem dyspens ślubnych.

Dzisiaj ukazało się drugie wydanie pismką Lettre à un Paire de France sur l'indemnité à accorder aux émigrés, przez wice-hrabiego Chateaubriand.

— Dnia 9. —

(z Gaz. Jour. d. Deb.)

P. Hersent, malarz, otrzymał zaszczyt, okazywania Królowi Jmci obrazu, który niedawno ukończył, wystawiający pewny uczynek dobroczynny.

ny zakonników góry s. Gotarda. Król oświadczył artyście wielkie swe ukontentowanie.

Liczne w Paryżu robią się ofiary i widowiska, na wspomnienie pogorzalców Bazaru.

Wyszło czwarte wydanie dzieła: *Historja niewoli afrykańskiej*. Zbliża się już do końca nowe wydanie dzieł *Russa*, w układzie metodycznym. Baykopisowie: *Ezop* po grecku, po łacinie i po francuzku; *Fedr* po łacinie i po grecku, i *Lafontaine* z notami *Chamforta*, *Selisa* i *Gaila*, wszystkie w 5ciu tomach. Wkrótce wyjdzie atlas *P. Gail*, ze 107 kart, do jeografii trzech wielkich historyków i wojen starożytnych.

— Dnia 10. —

Mówią, że Rząd niderlandzki, wkrótce pójdzie za przykładem *Anglii* w uznaniu nowych krajów Ameryki-południowej.

Mszą, której Król słuchał w kościele s. *Genowefy*, grali uczniowie instytutu królewskiego ślepych, a śpiewali: *Gloria in excelsis*, o *Salutaris* i *Domine salvum*.

Hrabia *Pozzo di Borgo*, ambassador rossyjski, pan pełen dobroczynności, przesłał na ręce *P. Lecordier*, mera pierwszego cyrkułu, 300 fr. dla rozdania ubogim.

Nie dawno była powtórna powódź w *Wersalu*.

— Dnia 11. —

Król dzisiaj o godzinie 8mej słuchał mszy s., o gtey z Delfinem wyjechał na polowanie do *Wersalu*, z kąd powrócił o kwadransie na 5tą. *Xiążna Berry* na kilka dni wyjechała do *Rosny*, a małżonka Delfina do *Villeneuve-l'Etang*.

Król raczył łaskawie przyjąć 3otą książkę *Biblioteki klasyków łacińskich*, przeznaczoney jego rozkazem do nauki NN. Dzieci Francyi, a wydawanej przez *P. Lenoire*, professora poezyi łacińskiej w akademii paryzkiej.

— Dnia 8. —

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Koronacya Monarchy naszego odprawi się dnia 3 maja w *Rheims*. Zaydą niejaki odmiany w jey obrzędzie. Król Jmć pojedzie tam karétą, nie zaś konno, jak dawniey bywało. Wyrzuci się z niey myśl, względem zniszczenia kacerstwa i utrzymania prawa przeciwko pojedynkom, gdyż ustawa konstytucyyna wyrzekła tolerancyą religii, i nieistnieje już we Francyi prawo przeciwko pojedynkom. Natomiast zaś przysięże Król Jmć utrzymać wszystkie ustawy, jakie zmarły Król, brat jego, nadał narodowi.

Monarcha wyznaczył 2,000 frankow roczney pensyi potomkom sławnego *Corneilla*.

Jenerał porucznik *Pozzo di Borgo* miał onegdaj prywatne wysłuchanie u Monarchy naszego, i złożył nowy list wierzytelny, jako nadzwyczajny i pełnomocny Minister N. Cesarza Jmci Rossyjskiego.

Zapewniają (pisze gazeta *Echo du Midi*), że między dworem Francuzkim i Stolicą Apostolską, rozpoczęły się układy, dla ostatecznego postanowienia względem *xięzy*, którzy się w czasie rewolucyi poženili.

O b r a d y I z b.

I z b a P a r ó w.

Minister spraw duchownych, podając dnia 4 b. m. projekt do prawa względem zakonnic, oświadczył w mianey mowie, iż we Francyi jest blisko 1,800 takich klasztorow, co jednak na ludność 30 milionow nie jest dostatecznym. „Gdyby (rzekł) Francya nie posiadała takich klasztorow, należałoby jey tego szczerze życzyć. Szczęśliwi jesteśmy, iż kray daje im wsparcie, za które się znakomitemi swemi usługami wyplacają. Začne te panny, które zrzekają się świata, dla poświęcenia się dobru ludzkości, nauczaniu dzieci, opatrywaniu ubogich i chorych, czyliż są cudzoziemkami,

choćcemi nasze pieniądze pochłaniać? Nie są one córkami, siostrami i krewnymi Francuzów? Nie są naszymi rodaczkami, godnymi naszego szacunku i publiczney wdzięczności? Daleki jestem od tego, abym był nieprzyjacielem wiecznych ślubow, i tego, co się śmiercią cywilną nazywa. Doświadczenie inaczey nas w tey mierze nauczyło. Gdy w pewnym czasie fórty klasztorne otworzono, wolność, którą dano zakonnicom, była raczey karą dla nich.” Wystawił potém Minister różne zatrudnienia zakonnic, i przytoczył, że jeszcze znajduje się drugi ich rodzaj, który jednak nie jest licznym, a którego reguły obowiązują do życia zupełnie samotnego, oraz robot ręcznych i modlitw.

— Dnia 9. —

(z *Gaz. Jour. de Francf.*)

Wczora rano, Król, Delfin, małżonka Delfina i *Madame*, udali się do kościoła s. *Genowefy*, dla znajdowania się na odprawującoy się nowennie ku czci tej s. Patronki *Paryża*. Arcybiskup wchodzącego do kościoła Monarchę powitał mową, na którą *J. K. M.* odpowiedział: „Czcic Boga, szanować świętą naszą religią, pierwszą jest powinnością Królów. Powinność ta zowzse mi jest obecną w myśli. Przychodzę dzisiaj prosić *Naywyższego* o łaskę, ażeby raczył mi dopomóc do jey wypełnienia zowzse i należycie, za przyczyną *Matki Bożkiej*, za wstawieniem się *Patronki tej stolicy*, która mi tyle dała dowodów wierności.”

— Król przyzował dzisiaj na radzie ministrów Posiedzenie, trwało od godziny 1szey do pół do czwartej. Delfin był na nim obecny.

— Król Jmć wczora odwiedzał wystawienie robót rękodzielni królewskich, porcellany w *Sevres* i kobierców w *Gobelins*. Z porcellany wybrał różne roboty dla swojej familii: dla małżonki Delfina darował piękną wagę, na której wyobrażone jest weyście *Xiążęcia jeneralissimusa* do stolicy przez rógatkę *de l'Etoile*.

Gazeta, *la Quotidienne*, donosi, że posłowie i ministrowie mocarstw lądowych w *Paryżu*, zgromadzili się wczora rano, i że do gabinetu *St. James*, wysłano notę, względem determinacyi jego w rzeczach Ameryki południowej.

— Dnia 9. —

(z *Gaz. Börsen Halle*.)

Szambelan Królewski, *Deschesnes*, wyjechał dzisiaj rano do *Londynu*, dla złożenia w imieniu Króla, Królowi Jmci Angielskiemu, orderu podwążkowego, który przez zmarłego Króla Francuzkiego był noszony.

Piszą z *Madrytu*: Duchowieństwo wyższe już się naradzało na zwołaném zgromadzeniu; azali nie dobrze byłoby, pójść za przykładem kapituły toledańskiej, i rząd wesprzeć zasilkami pieniężnymi; jednakże lękają się, że ono do tego się tylko skłania, w celu nabycia większego wpływu do interessow krajowych.

Gazety kadyzkie donoszą, iż Król hiszpański mianował jenerala *Erolas*, jeneralnym kapitanem woyska.

Gazeta *Dziennik Sporow* zdumiewa się dzisiaj, że nasi ministrowie nic niewiedzieli, o następić mającem uznaniu Ameryki przez Anglią; inaczey zapewna nie obraliby tego czasu do podania wniosku wynagrodzenia emigrantów.

Kanclerz, który przeszłego roku, najmocniejszemi dowodami bronił wszelkiego ukarania cywilnego za świętokradztwo, podczas rozpraw projekcie do prawa o kradzieży kościołów, zdaje się że teraz przy podającym się projekcie inaczey myśli.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 17 styczn rubel srebny 3 ruble 75½ kop. imperyal 36 rub. 9 kopiejek.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 8.

Wilno dnia 19 stycznia v. s. 1824 Roku.

Ukazy Rządzącego Senatu.

I. O tém, jakim sposobem mieysca Urzędowe mają postępować, w zdarzeniu mogących nastąpić odmian w artykułach zaprzeczenia, o których w prawidłach wydanych nie masz wyraźnego postanowienia.

Rządzącemu Senatowi P. Ober-Prokurator i Kawaler Kazadajew przekładał, że z ustanowieniem w r. 1822 nowego porządku, w nakładaniu majątki nieruchomości zaprzeczeń i ich rozwiązań, ustanowiono do układania wiadomości w tych rzeczach, trzy formy ogłoszeń: pierwsza o zaprzeczeniu, druga o rozwiązaniu, a trzecia względem odmiany właściciela tego majątku, na który wydrukowane już było zaprzeczenie; z jakowych ogłoszeń ostatnie, t. j. względem odmiany właściciela majątku, Drukarnia Senacka, na mocy wyznaczonych na to zdarzenia prawideł, obowiązana jest mieszczać po nazwisku dawnego właściciela w wiadomościach o rozwiązaniach, a po nazwisku nowego w wiadomościach o zaprzeczeniu. Teraz Rząd Obwodu Białostockiego, przy odniesieniu się swodem, przesłał do Kantoru Sankt-Petersburskiej Senackiej Typografii dla wydrukowania, wiadomość o przemianie zaprzeczenia, wydrukowanego już w ogłoszeniach senackich roku 1823 N. 7, artykuł 11896, na kramę murowaną, należącą do żyda białostockiego Jankiela Frejdske. Podług dawnego ogłoszenia, kram ten był oddany na ewikcyą za byłych dzierżawców Bielskiej postowej stacyi, żydów Epszteyna i Siemiatyckiego; teraz zaś po odstąpieniu dzierżawy tej stacyi od Epszteyna i Siemiatyckiego żydowi Warszawskiemu, Rząd Obwodowy prosił pomienionego kram uważać pod zaprzeczeniem, i ewikcyą za żydem warszawskim. Chociaż wiadomość ta, ułożona podług formy, wydanej na ogłoszenia, względem odmiany właścicieli; lecz że z rzeczy swej, to nie należy: ponieważ nie zawiera przemiany właściciela majątku, ale tylko wyraża odianą osobę, za którą majątek oddany na ewikcyą: przeto Typografija znalazła trudność w wydrukowaniu jej, jak zwyczajnie uskutecznia się w czasie odmiany właścicieli, w ogłoszeniach zaprzeczających i rozwiązujących. Również Kantor typografii, o takowej przemianie zaprzeczenia, nie miał wydrukować osobney uwagi na końcu ogłoszeń zaprzeczających, podobnie, jak czasem drukuje się o jakiejkolwiek dostrzeżoney w ogłoszeniach omyłce, dla tego, że i na przyszłość, nie tylko w różnych artykułach, ale w jednym tymże samym może zayść kilka podobnych odmian; następnie, że uwagi o zaszłych odmianach będą rozrzucone po wielu numerach ogłoszeń, a ztąd niechybnie wyniknie, że przy ścisłym zachowaniu form, i samo wydrukowanie rozwiązań na odmienione zaprzeczenie, z odesłaniem gazety rozwiązań i w obu alfabetach na wszystkie uwagi, będzie nad zwyczaj trudne, a spraki czyli porównanie wszystkich takich uwag, stanie się niezmiernie trudnem. Jeżeliby się podług wspomnioney wiadomości drukowało nanowo samo tylko zaprzeczenie: więc dawniejszy zaprze-

czający artykuł, za nastąpią w nim przemianą i przez samo jej wydrukowanie, nie będzie już podlegał rozwiązaniu i na zawsze pozostanie w ogłoszeniach bez powinney obok niej adnotacyi. Tenże P. Ober-Prokurator i Kawaler o wszystkim wyżej opisanem przedstawiał na uwagę P. Ministra Sprawiedliwości; z takim ze swojej strony wnioskiem, iżby, tak dla rozwiązania obecnego zdarzenia, jako i na przyszłość, przy mogących nastąpić w artykułach zaprzeczeń podobnych odmianach, o których w wydanych prawidłach nie masz dokładnego i wyraźnego postanowienia, drukować na mieyscu dawnych nowe artykuły, z uzyskaniem za nie, na mocy Naywyżey potwierdzoney dnia 28 grudnia 1821 r. Opinii Rady Państwa, na rzecz Typografii Senackiej pieniędzy po pięć rubli za każdy, a w tymże samym czasie w ogłoszeniach rozwiązujących publikować przez udzielne artykuły o zniesieniu pierwszych; a ponieważ P. Minister Sprawiedliwości poruczył temuż P. Ober-Prokuratorowi, zgodnie z takim przedstawieniem, zrobić należyte rozporządzenie: przeto tenże P. Ober-Prokurator i Kawaler przekładał Rządzącemu Senatowi: azali nie podoba się, zgodnie z wyrażonym wnioskiem, jako wymagającym dodatku do prawideł, wszędzie rozesłanych przy Ukazach Rządzącego Senatu pod dniem 27 marca 1822 roku, uczynić swoje postanowienie; a względem jego wypełnienia zalecić komu należy przez Ukazy. I wedle Ukazu JEJEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat Rozkazał: wszystkim Rządom Gubernialnym i Obwodowym, i wszystkim Gubernialnym i Obwodowym Urzędom gubernij uprzywilejowanych zalecić, a żeby one w zdarzeniu mogących zayść odmian w artykułach zaprzeczeń, o których w wydanych prawidłach nie masz wyraźnego postanowienia, postępowały zgodnie z wyrażonym w przełożeniu P. Ober-Prokurora i Kawalera wnioskiem. O czem posłać Ukazy, i również przez Ukazy uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorów, Naczelników miast i mieysca Urzędowe; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do tutejszych i Moskiewskich Rządzącego Senatu Departamentów, przesłać uwiadomienia. Dnia 30 listopada 1824 roku. (Z 1go Departamentu).

II. O przypuszczeniu obywateli Gubernij Białoruskich do pożyczek pieniędzy z Banku, na ośnowie ogólney.

Wedle Ukazu JEJEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali rapportu P. Ministra Skarbu, w którym wyraża, iż w Urządzeniu o pożyczkach z Pożyczkowego Banku Państwa, Naywyżey utwierdżonym dnia 4 czerwca roku terażniejszego w § 24 postanowiono: „W Guberniach Witebskiej i Mohilewskiej, pożyczki po 150 rubli na duszę rewizyyną, nie pierwicy mogą być z Banku czynione, jak za szczególnym rozwiązaniem, po wyświeceniu wszystkich rozrachunków summ, wydanych na przeżywienie włościan obywatelskich w tych Gu-

berniach." Około tego przedsięwzięte były przez Ministerium Skarbu w swoim czasie należyte środki, i wszystkie prawie takie rozrachunki doprowadzone są do końca. A tymczasem P. Zarządzający Ministerium spraw wewnętrznych, za staraniem Slachty Gubernii Mohilewskiej, czynił odezwę do P. Ministra Skarbu, ażeby, dla otrzymania pożyczek Obywatelom Gubernii Mohilewskiej z Banku Pożyczkowego, dozwolono było w wydawanych z Głównego Sądu 2go Departamentu świadectwach, na pożyczkę z Banku Pożyczkowego summy, wymieniać pożyczki pieniężne, dla Gubernii Mohilewskiej ze Skarbu uczynione, przez któryto sposób można mieć bliższą wiadomość do ich potrącania z pożyczki Bankowej, i tak skrócić czas, założony na doprowadzenie do końca rachunku. Po porównaniu tego z Urządzeniem wyżej przytoczonym o pożyczkach, P. Minister Skarbu, znajdując ze swojej strony, że rozwiązanie teraz na wydawanie pieniędzy z Banku Pożyczkowego na ewikoyą majątków w Guberniach Witebskiej i Mohilewskiej, posłuży ku większemu ułatwieniu obrotów pieniężnych w tych Guberniach, mniemał iż można: Obywateli ich przypuścić do pożyczki z Banku pieniędzy na podstawie ogólnej z warunkiem, a żeby w świadectwach Sądów Głównych wymieniane były wszystkie niedoimki, na nich liczące się, i żeby te niedoimki zatrzymywane były z summy, do wydania przeznaczonej, o czem też uczynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Komitet postanowił je utwierdzić: co też komunikowano P. Ministrowi Skarbu dla wykonania przez wypis z protokołu pod dniem 30 września roku terażniejszego. O tém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów P. Minister Skarbu donosi Rządzącemu Senatowi:

Rozkazali: o powinnem wykonaniu pomienionego postanowienia Komitetu PP. Ministrów zalecić, przez Ukazy 2gim Departamentom Sądu Głównego Witebskiego i Mohilewskiego, i również przez Ukazy dla obwieszczenia uwiadomić wszystkie Rządy Gubernialne i Obwodowe, a dla wiadomości o tém i wszystkie miejsca Urzędowe, PP. Ministrów, Wojennych Jenerał Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających cywilnymi sprawami, i Gubernatorów Cywilnych; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do tutejszych i moskiewskich Departamentow Rządzącego Senatu posłać uwiadomienia. Dnia 8 grudnia 1824 roku.

(z Igo Departamentu.)

III *O pobieraniu poszlin od wprowadzanego z Cesarstwa do Królestwa Polskiego i z niego do Cesarstwa, smażonego w cukrze soku z korzenia lukrecyi, również i innych płodow, wychodzących z Cesarstwa do Królestwa.*

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, wysłuchawszy przedstawienia P. Ministra Skarbu, iż po wzajemném zgodzeniu się z Rządem Królestwa Polskiego postanowiono: 1) Przy wprowadzeniu z Cesarstwa do Królestwa, i z niego do Cesarstwa smażonego w cukrze soku z korzenia lukrecyi, jako nie syrowego produktu, ale wyrobionego, pobierać od niego poszlinę po jednym procencie, jeśli jest ro-

biony z własnego pochodzenia; a jeżeli z zagranicznego, wtedy po trzy procenta, i przepuszczać za ustanowionemi świadectwami pochodzenia. Na skutek czego podług terażniejszey soku pomienionego ceny, naznaczona została następująca od niego poszlina: od robionego z własnego pochodzenia 15 kop. srebr. od puda, albo 2 zł. gr. 15 od centnara, a z cudzoziemskiego 45 kop. sr. od puda, albo 7 zł. 15 gr. od centnara; 2) Od kleju rybiego somowego (клей рыбий сомовий), kleju stolarskiego (клей мездринный) i saletry oczyszczonej, wysyłanych z Cesarstwa do Królestwa, również jako i od niesyrowych, ale przerobionych płodow, nałożyć poszlinę, przy wprowadzeniu do Królestwa po 1 procencie; a że o tych towarach bez szczególnego upewnienia nie można wnieść o pochodzeniu ich z Rosyi, przeto mają być one opatrzone świadectwami Zwierzchności miejscowych, za któremi też i Tamożnie będą wydawały na przewoz do Królestwa Polskiego świadectwa, ustanowione na towary Rosyjskie 2go rzędu; i 3) Potaż Rosyjskiego pochodzenia, ponieważ podług będącej teraz w Państwie taryffy, przy wychodzeniu za granicę podlega opłacie poszliny po 75 kop. srebr. od bierkowca, a podług taryffy polskiej, przy wychodzeniu z Królestwa do innych Państw, pobiera się od niego tylko 1 grosz od centnara, czyli 1 kopieyka srebrem od bierkowca, przeto postanowiono, przy wychodzeniu jego z Cesarstwa do Królestwa naznaczyć takąż poszlinę, jaka naznaczona przy wychodzeniu za granicę, za wyłączeniem jedney kopieyki srebrem od bierkowca, płaconey od potażu, wychodzącego za granicę z Królestwa. Donosząc o tém Rządzącemu Senatowi, na podstawie 5go punktu Na y wyższego JEGO CESARSKIEY MOŚCI Ukazu z dnia 1 sierpnia 1822 roku, Minister Skarbu prosił o rozkaz obwieszczenia o tém dla powszechney wiadomości. Rozkazali: z wypisaniem pomienionego przedstawienia P. Ministra Skarbu, dla wiadomości i powszechnego ogłoszenia posłać Ukazy: do wszystkich Rządow Gubernialnych i Obwodowych, do Woyskowej Kancellaryi Woyska Dońskiego i do Naczelnikow miast, takż do miejsc Urzędowych, do PP. Ministrów, Kontrolera Państwa, Wojennych Jenerał Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających cywilnymi sprawami, Jenerał Gubernatorów i do Woyskowego Atamana Woyska Dońskiego; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do St. Petersburgskich i Moskiewskich Departamentow Rządzącego Senatu i do ich Powszechnych Zebrań przesłać uwiadomienia. Dnia 9 grudnia 1824 roku. (z Igo Departamentu).

IV *O przesyłaniu do Banku Pożyczkowego świadectw dodatkowych na majątki przeterminowane.*

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, w którym wyraża, iż Rząd Pożyczkowego Banku Państwa uczynił do niego, pod dniem 20 zeszłego oktobra przedstawienie, w którym wyraził, iż przepisane w § 125 Urządzenia o odkryciu pożyczek z Banku Pożyczkowego, świadectwa dodatkowe, na majątki przeterminowane,

przesyłane są od Rządów Gubernialnych, pomimo niejednokrotnego o to pisania, bardzo nie rychło, dla nieodbierania potrzebnych wiadomości od innych miejsc Urzędowych; że dla tego zaciągający pożyczkę długo czekają na zadosyć uczynienie, a summy Banku, z widoczną jego szkoda, zostają bez obrótu; zatem Rząd Banku sądził rzeczą potrzebną, naznaczyć terminy na wydawanie świadectw dodatkowych. Po roztrząśnieniu tego przedmiotu czynił Minister Skarbu do Komitetu PP. Ministrów przełożenie, w którym między innymi przedstawiono było: a) że postanowienie o świadectwach dodatkowych, w § 125 Urządzenia o odkryciu pożyczek zawarte, ma ten cel, ażeby Bank najbliższym zapewnił się sposobem: azali nie masz na majątku zaprzeczenia, z powodu jakiegokolwiek rzeczywistego poszukiwania, którego by zaspokojenie przy przeterminowaniu długu Bankowego mogło się odłożyć na czas bardzo długi. b) Iż z doświadczenia teraz pokazało się, że przeciągłe sprawy, w celu wydania takich świadectw czynione, z jednej strony przeszkadzają odpływowi kapitałów bankowych, bezczynnie leżących, a z drugiej czynią trudność zaciągającym pożyczkę w pieniężnych ich obrótach; która to przewłoka szczególnie uciążliwa jest dla tych, na których majątkach nie masz znacznego zaprzeczenia. c) Iż jeżeli Rządy Gubernialne będą żądały sprawek od niższych instancji, wtedy mogą się odkrywać mnogie poszukiwania i pretensje, jeszcze będące pod sporem albo od których może jeszcze zayść apellacya do Urzędów Sądowych Gubernialnych; w takich zdarzeniach trudno będzie rozwiązać, azali powinien Bank przeterminować pożyczkę albo nie, wtedy jako w stanowieniu prawidła w § 125 zawartego, było tylko na celu, dać wiadomość o należnościach niepodległych wątpliwości, rzeczywiscie nałożonych zaprzeczeniach, tudzież skarbowych niedoimek i należnościach; sprawy z niższemi urzędami tém mniej są potrzebne, że wspomniane postanowienie (§ 125) nie jest oparte na żadnym obowiązaniu Banku: gdyż on ma ewikcyą na pożyczkę, która się na nowe przenosi terminy, w swoim ręku, ale tylko na dobroczynnych celach, względnie zabezpieczenia innych kredytorów; ale i tu nie było w zamiarze odkrywać wszystkie drobne długi, które łatwo mogą bydź wypłacone z dochodów majątku, lecz tylko znaczniejsze, z przyczyny których może bydź żądana predaż samego majątku. Dla tych przyczyn, celem jednostaynego i rychlejszego wypełnienia § 125 Urządzenia Banku, sądził Minister Skarbu potrzebnem uczynić następujące rozporządzenie: 1) Dodatkowe świadectwa, żądane od Rządów gubernialnych, na majątki przeterminowane, o tem: czyli się nie okazało na nich poszukiwań, zaprzeczeń i niedoimek skarbowych? powinny ściagać się tylko do takich, które już wiadome są Urzędom Gubernialnym. 2) Podług tego Rząd Gubernialny obowiązany: a.) porozumieć się z Izbą Skarbową, czy nie liczy ona skarbowych niedoimek poszukiwań na tym majątku; b.) porozumieć się z Izbą Cywilną: czy niema jakich poszukiwań, za którymi już nastąpiła, albo niezwłocznie ma nastąpić rezolucya, o nałożeniu zaprzeczenia, ale jeszcze o tem nie zakomunikowano Rządowi Gubernialnemu; c.) a tym czasem zrobić i u siebie w aktach najsćislejsze wyszukanie: czy nie jest na-

łożone zaprzeczenie na majątek. 3) Rząd Gubernialny w ciągu tygodnia, od otrzymania żądania o dodatkowe świadectwa, powinien komunikować o tem do Izb pomienionych; te obowiązane są odpowiedzieć w ciągu także tygodnia o tem co się u nich znajduje, nie znosząc się z innymi urzędami; a potem Rząd Gubernialny powinien wydać świadectwo w takimże terminie. Każde z wyrażonych miejsc urzędowych, za niewypełnienie tego, podług uwagi Zwierzchności, podpada uzyskaniu na rzecz Banku sześciu procentów od całej summy, jaka podług żądanego dodatkowego świadectwa ma bydź przeterminowana, ile z obliczenia rocznego ich zbioru wypadać będzie za każdy dzień zwleczony nad jeden tydzień. 4) Co się tycze pomienionych w § 125 Postanowienia świadectw, o liczbie dusz podług ostatniej rewizji w takich przeterminowanych majątkach, które oddane na ewikcyą Banku przed tą rewizyą, takż świadectw o majątkach nieoddanych na ewikcyą Bankowi, takie tedy świadectwa mają bydź wydawane dawniejszym sposobem bez żadnej jednak zwłoki. Komitet PP. Ministrów, po wysłuchaniu tego przedstawienia, postanowił: wyrażone w niem rozporządzenie potwierdzić, i na przywiedzenie ich do skutku wyjednać N a y w y ż e zezwolenie. Na posiedzeniu d. 25 listopada objawiono Komitetowi, że postanowienie Komitetu N a y w y ż e y potwierdzone 17 listopada 1824 roku; o czem zakomunikować Ministrowi Skarbu dla wykonania przez wyjątek z protokołu pod dniem 25 listopada r. t. O takowem N a y w y ż e y potwierdzonem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Minister Skarbu przedstawia Rządzącemu Senatowi dla zależącego rozporządzenia względem przeterminowanych tegoż wykonania. **R o z k a z a l i:** o powinnem wypełnieniu pomienionego, N a y w y ż e y potwierdzonego postanowieniem Komitetu PP. Ministrów rozporządzenia Ministra Skarbu, względem przesyłania do Banku pożyczkowego świadectw dodatkowych na majątki przeterminowane, wszystkim Rządom Gubernialnym, Izbom Skarbowym i Cywilnym zalecić przez Ukazy, i również przez Ukazy uwiadomić PP. Ministrów, Wojennych Jenerał Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów zarządzających sprawami cywilnymi i Cywilnych Gubernatorów, takż i wszystkie miejsca Urzędowe; do Najswiętszego zaś Rządzącego Synodu, do Departamentow tutejszych i Moskiewskich Senatu przesłać uwiadomienia. Dnia 10 grudnia 1824 roku. (Z Igo Departamentu).

V. O porządku następstwa po osobach, którym nadane są dzierżawy skarbowe starostw i majątkow arendownych i o dalszych rzeczach.

Wedle Ukazu JEHO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, przy którym załączając kopiją Imiennego JEHO CESARSKIEY MOŚCI Ukazu, wydanego na imie Ministra Skarbu, o porządku następstwa po osobach, którym nadane są w dzierżawę skarbowe starościńskie i arendowne majątki i pieniężne zamiast arend opłaty, uprasza Rządzącego Senatowi uczynić zależące rozporządzenia, względem przywiedzenia tego do należytego wykonania i powszechnego ogłoszenia. W pomienionym N a y w y ż e y

wyższym JEHO CESARSKIEY MOŚCI Ukazie, wydanym na imię P. Ministra Skarbu, wyrażono, co następuje: „Dla niewyraźności będących teraz postanowień, o następstwie majątków starościńskich i arendownych do upłynienia terminów arendownych, Uznaję za rzecz potrzebną, stosownie do waszego przedstawienia i postanowienia Komitetu Ministrów, postanowić odpowiednie celewi nadania arend, następujące prawidła: 1) Nadane w arendę majątki, na jakąkolwiek liczbę lat, po śmierci dzierżawcy arendownego, zostawić we władaniu, do upłynienia terminu, w dowie jego i dzieciom rodzonym, a potem potomkom w prostey linii wdół idącej, nie rozdziałając majątku, ale obowiązując sukcesorów, albo wybrać z pomiędzy siebie jednego do zarządzania majątkiem, dzieląc się tylko dochodami na podstawie praw ogólnych, albo odstąpić porządkiem ustanowionym prawo władania obcej osobie. Jeżeli zaś prawo arendowne, odstąpione zostanie przez dzierżawcę arendownego komu bądź innemu, wtedy na rzecz sukcesorów obracać umówione z nabywcą prawa, niewieszle do opłaty dochody; w takim zaś zdarzeniu, kiedy dzierżawca arendowny otrzymał od nabywcy całą sumę za odstąpione prawo, majątek zostawić podług kontraktu we władaniu nabywcy, bez wymagania od niego nowej opłaty. 2) W takim porządku dozwolnić urzędnikom, dzierżawy im nadane, albo pobieranie z nich dochodów, zostawiać do upłynienia terminów za testamentami tylko jednemu z wyżey wyrażonych sukcesorów z wyboru; odstąpienia zaś za testamentami na rzecz wszelkich innych osób zabronić. 3) Stosownie do tego, nie starając się na potwierdzenie praw osobnego rozkazu, postępować w zdarzeniu śmierci dzierżawców arendownych, którzy nie objęli jeszcze we władanie nadanych dzierżaw, ażeby familie ich nie cierpiały podwójnego nieszcześcia. 4) Również w zdarzeniu śmierci urzędników, pobierających zamiast dzierżaw pieniądze, wypłacać je, do upłynienia terminu wdowom ich i dzieciom rodzonym, albo potomstwu w prostey wdół idącej linii, na teży osnowie, jak postanowiono o samych arendach; lecz wypłaty pieniężne, nadane do naznaczenia arend i do weyścia w ich posiadanie bez policzenia na termin arendowny, wstrzymywać, od dnia śmierci je pobierających, podług tego, jak i dotąd czyniono było, a naznaczoną już arendę za nadeyściem arendownego terminu oddawać sukcesorom we władanie, na mocy poprzedzających punktów. 5) Jeżeli po śmierci dzierżawcy arendownego nie pozostanie, ani wdowy, ani dzieci rodzonych, ani potomstwa w prostey wdół idącej linii, tedy majątek arendowny powrócić do skarbu, a w zdarzeniu odstąpienia praw, obracać do skarbu dochody, od tych majątków, które nie zostały jeszcze wypłacone byłemu dzierżawcy; wszelkich zaś pieniężnych zamiast arend wypłat zaprzestawać od dnia śmierci tych, którzy je pobierali, bez względu na żadne ze strony innych sukcesorów, nie w prostey wdół idącej linii, żądania, ani też ob-

cych pretensy, z jakichkolwiek one były aktów. 6) Za wszystkimi prywatnemi obligacyami długowemi i poszukiwaniami, takż i za skarbowemi użytkowaniami za życia i po śmierci tego, komu nadana arenda, obracać na opłatę ich na wzór potrącania z pensy tylko trzecią część dochodów, wiadomych podług skarbowego wyrachowania, albo podług odstępnego kontraktu, również i z pieniężnych ze skarbu wypłat, lecz nie dłużey, jak do dnia powrotu do skarbu majątku, na osnowie wyżey wyrażoney, albo do dnia zatrzymania pieniężnych wypłat. Jeżeli zaś dzierżawca arendowny odstąpił za należytym utwierdzeniem arendę i otrzymał za to całą sumę, tedy żadnych żądań w rzeczy długów, poszukiwań i uzyskań z dochodów arendownych nie czynić. 7) Te prawidła wypełniać na przyszłość w sprawach tego rodzaju we wszystkich Gubernijach jednako, nie rozciągając ich na sukcesorów, którzy do wydania tego postanowienia weszli już we władanie arendownych majątków, albo odbierają z nich dochody, albo pieniężne zamiast arend wypłaty ze skarbu, takż na długi, których opłata wyrokami sądowemi oparta jest na dochodach z majątków arendownych. Około przywiedzenia tych prawideł do skutku Rozkazuję wam uczynić należyte rozporządzenie. Na oryginale podpisano własną JEHO CESARSKIEY MOŚCI ręką: „ALEXANDER.“ Fabryka Bilimbajewska. Dnia 28 septembra 1824 roku. Rozkazali: O powiném i nieodmiennem wypełnieniu wyżey wypisanego Najwyższego JEHO CESARSKIEY MOŚCI Ukazu, zalecić od Rządzącego Senatu przez Ukazy wszystkim PP. Ministrom, Naczelnikom Guberniy, Rządóm Gubernialnym, Woyskowej Kancellaryi Woyska Dońskiego, również i dalszym miejscóm Urzędowym; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do Departamentów Sankt-Petersburskich i Moskiewskich Senatu przesłać uwiadomienia. Dnia 10 grudnia 1824 roku (Z 1go Departamentu).

Ukazy Rządzącego Senatu, nowo ogłoszone są:

1) Dnia 16 grudnia 1824 r. z Igo Departamentu, o dodatkowej akcyzie od nieograniczonego warzenia piwa.

2) Dnia 17 grudnia 1824, z Igo Departamentu, o nieuzyskiwaniu poślin od majątków, wyprowadzanych za granicę przez poddanych Królestwa Bawarskiego.

3) Dnia 18 grudnia 1824, z Igo Departamentu, o zabronieniu towarzystw między sprzedawcami wódki.

4) Dnia 18 grudnia 1824 z Igo Departamentu, o potrącaniach z pensy za podwyższenie rang.

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N 8.

Wilno dnia 19 stycznia v. s. 1825 roku

1. Za rezolucją P. Ministra Woyny, na wezwanie życzących do dostawy skurczanych rzeczy płócien potrzebnych do Kommissoryatu dla przydziania woysk do terminu 1826 roku; i na skutek przedpisania Ministeryum woyny Departamentu Kommissoryatskiego dnia 22 grudnia 1824 roku N. 9781 Wileńskie Kommissoryatskie Kommissyonerstwo. Jeśliby kto życzył przyjąć na siebie dostawę rzeczy Kommissoryatowi potrzebnych na pościemiony rok, aby się jawili dla targow albo w Departamencie Kommissoryatskim, albo w Kommissyji Moskiewskiego Kommissoryatskiego Depozytujących się odbywać: 1szy dnia 21, 2gi 26 stycznia, 3ci 3go i przetarg 4go lntego następnego 1825 roku, z prawem na to prawami ustanowionym, także z pewnemi i dostatecznemi ewikocyami na trzecią część przyjętey dostawy; ilość zaś rzeczy w ogóle i poszczególę do kaźdey Kommissyji potrzebna, równie i warunki, podług których dostawa powinna się odbywać, objawione będą przy targach.

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rosyą etc. etc. etc.

Pozew Edyktałny przed Sąd Głny Lit. Wileński 2go Departamentu: UU. Michałowi Hrabu Tyszkiewiczowi Pułkownikowi woysk Polskich Kawalerowi Orderu S. Stanisława, Władysławowi Oskierce b. Sędziemu Departamentu Mińskiego, w stopniu JW. Gubernatora Mińskiego Gieczewicza, Janowi Kasperowiczowi, Ignacemu Tukajłowi Sędziemu Granicznemu Lidzkiem, Józefie z Ogińskich Łopacińskiej Staroście Mściławskiej, Ludwikowi Szafłowskiemu Sędziemu Gran. Wileyskiemu, Teofilowi Mackiewiczowi Komornikowi Mińskiemu, Dominikowi Gruzewskiemu Porucznikowi woysk Polskich, Pawłowi Rostkowskemu Pisarzowi Ziem: Pitu Sieńskiego, Xdzu Gabryelowi Morozowiczowi, Kápitułe Zmudzkiej, XX. Karmelitom Chwałoyńskim, Xdzu Wincentemu Mikuckiemu Officyałowi, Kanonikowi Wileńskiemu i Proboszczowi Kościoła Panny Maryi, Xdzu Jerzemu Kłagiewiczowi Kanonikowi Wileńskiemu, Proboszczowi Kaplicy Bożego Ciała, Siostróm Miłosierdzia w Domu Dzieciątka Jezus mieszkającym. Siostróm tegoż Zgromadzenia funduszu Gosiewskich, XX. Bernardynom Wileńskim, XX. Trynitarzóm Antokolskim, XX. Karmelitom Grodzieńskim i Zawileyskim, XX. Franciszkanóm Wileńskim, PP. Karmelitankóm Wileńskim, XX. Kamandulóm Pożayskim, XX. Bazylianóm Boruńskim, XX. Bernardynom Biennickim, X. Altaryście Woystomskiemu, X. Altaryście Hanutskiemu, Presbiterowi Hanutskiemu, X. Plebanowi Smorgońskiemu, Presbyterowi Zaleskiemu, XX. Trynitarzóm Młodeczkańskim, PP. Benedyktynkom Mińskim; PP. Bernardynkom Mińskim, XX. Karmelitom Białyńskim, XX. Dominikanóm Witebskim, Maryi P. Neri Ogińskiej Senatorowey Państwa, Barbarze Bohuszow Kamieńskiej Podczaszynie Lidzkiej, Tomaszowi Łopacińskiemu Starościcowi Mściławskiemu, Ignacemu i Dominikowi Łopacińskim także Starościcom Mściławskim, Krzysztofowi i Tekli z Ogińskich Mackiewiczóm Prezydentóm Granicznym Powiatu Zawileyskiego, Józefowi Łopacińskiemu Rotmistrzowi woysk Polskich, Morawskiemu Szambelanowi Dworu Polskiego, Rudolfowi i Konstantemu

Hrabióm Tyzenhauzóm Pułkownikóm woysk Polskich, Józefowi Juszyńskiemu, Karolowi Zanowi, Maryannie Paprockiej, Janowi Sakowiczowi Regentowi, Franciszkowi Baworowi Regentowi Ziem: Oszmiańskiemu, Leonowi Buderkiewiczowi, Czesławowi Moniuszkowi Kapitanowi woysk Polskich, Janowi i Michałowi Sielickim, Komarowi Marszałkowi, Miłoszowi Prezydentowi Sądu Gł: Mohylewskiego, Woyciechowi Pusłowskiemu Mar: Słonim, Baronowi Rallowi Bankierowi, Sofronii Ginettownie z dokładem Opieki, Andrzejowi Kazigrodzkiemu Rotmistrzowi Wołkowyskiemu, Wincentemu Malinowskiemu, Salamonowi Heymanowi, Antoniemu Hermanowi, Józefowi Rombuldowi, Kupściowi, Kętrzyńskiej, Eckieltowey, Towarzystwa Dobroczyńności, Szwykowskiemu Sowietnikowi, Michałowi Rodziewiczowi b. Sędziemu Granicznemu Wileyskiemu, Krupskiemu, Gabryelowi Kurowskiemu Sędziemu Granicznemu Wileyskiemu, Berkmanowi Doktorowi, Wiktoremu Iwaszkiewiczowi, Maciejowi Raczkowskiemu, X. Trynitarzowi Maraczewskiemu, Borzymowskiemu Sekretarzowi Dworzańskiemu Mohylewskiemu, Xiędzu Malczewskiemu, Józefowi Lipińskiemu strażnikowiczowi, Przesmyckiemu Regentowi, Sciłłowi, Zukowskiemu, Trojanowskiemu Doktorowi, Zawileyskiemu Pocztmeystrowi Mohylewskiemu, Sukcessoróm Jęczewskiego, Starozakon: Michelowi Hołowczyńskiemu, Puszkarewiczowi Kupcowi Mohylewskiemu, Matuszewiczowi, Starozakon: Iszerowi Mohylewskiemu; i dalszym Kredytoróm, z Instancyi Urodz. Michała z Kozielska Ogińskiego Taynego Sowietnika Senatora Państwa i Kawalera orderów, z Referencyą do Oświadczenia w Roku idącym 1824 miesiąca 8bra 20 dnia w Sądzie Głównym Litewsko - Wileńskim 2go Departamentu przez Urodz. Antoniego Chrapowickiego Pułkownika woysk Polskich w Imieniu i za pełnomocnictwem rzeczzonego Ogińskiego zapisanego, i przez Gazetę Kuryera Litewskiego dla powszechney interessowanych stron wiadomości objawionego podany: Załujący Senator Ogiński, dla przyczyn w Oświadczeniu, tylko co wspomnianym, wyrażonych, nie mogąc innym porządkiem domierzyć Wierzycielóm zeszłego Stryia swojego Xięcia Franciszka Ogińskiego Kuchmistrza W. W. X. Litewskiego satysfakcyi, a z tegoż źródła, pomnożonym i przez niego samego, jak przez oddanie spadłego nań porzeczonym Xięciu Kuchmistrzowi wszelkiego majątku Apod prawny i generalny ich rozbiór; a któren, luboby przy znanioy każdemu z Kredytorów odpowiedzialności, dla wzajemnego zaszczędzenia się w wydatkach, iakie powszechnie podobny akt za sobą ciągnie, przez sposób domowego umiarkowania się powinien był pozyskać proponowany skutek; kiedy wszakże naysztetniejszą Załującego Ogińskiego chęć, i otwarcie dowodzoną w tém usilność, i innych wiele zbieżnych okoliczności strudniło, i Załujący, drogą processu rozliczyć się i rozprawić ze wszystkimi Wierzycielami i Pretensorami zmuszony zostaje, powołując więc wszystkich Obżałowanych WW. Kredytorów do Sądu Głównego

Litewsko - Wileńskiego 2go Departamentu zakłada Prośby: O przeznaczenie Rozbiorowego Sądu na rozdział majątku ziemnego i ruchomego między Wierzycielów, rzetelne i prawne mieć mogących do niego stosunki. O wyznaczenie na ony Urzędników w Komplecie iak może być najmniejszym, przy uczynić się powinny razem i do Sądów Głównych, Guberniów: Mińskiej i Mohylewskiej komunikacji, z powodu najdujących się w tamtych Guberniach Dóbr Senatora Ogińskiego, dla wyznaczenia i ztamąd Członków do złożenia potrzebnego Kompletu. O przeznaczenie dla tychże Urzędników, Kancellaryi i Komorników najszczędniejszych Solaryów. O zakreszenie terminu na zjazd tego Sądu niezwłóznego. O wyjęcie wszystkich generalnie, ze wszystkich Subseliów rozpoczętych processow, podniesienie przewidzianych gdziekolwiek stannych lub zaocznych konwikcyów, i wyexekwowanych za onemi Tradycyów, pod obowiązkiem zdania z zapossydowanych folwarkow ścisley kalkulacyi, O zatrzymanie skutkow etiam oczewistych Dekretow, i odesłanie onych pojednoscą razem z dalszemi współwierzycielami satysfakcyą do wyznaczyć się mającego Sądu, O zastrzeżenie, aby mimo wyznaczony, nikt odtąd, do żadnego innego Załużającego Ogińskiego pozywać Sądu i Dekretow na nim zyskiwać, pod karami sprzeciwieństwa nie ważył się. O zostawienie wolności pozwania i Senatorowi Ogińskiemu do tegoż Sądu, kto będzie, dla pomnożenia Massy funduszow, lub z jakichkolwiek wykryć się później mogących okoliczności potrzebnym, O rozciągnięcie na niestawających rygoru prawa, i generalney na wszystkich tak pozwanych, jako i pozwać się mogących, jeśliby stawać nie chcieli, amissy. O przepisanie reguł dla wyznaczyć się mającego Sądu, stosownych do natury Sprawy i zaszytych Naywyższych Ukazow, a mianowicie: Co do naznaczenia Administracyi Dobr, aby ta, oddana była, jednemu z Kredytów. odpowiedź dostateczną mającemu, a choćby i ustronem Obywatelowi z pełną będącemu ewikcyą, pod obowiązkiem opłacania regularnego Skarbowych należności, utrzymania samego Sądu, i później zdania przed tymże Sądem przyzwoitego rachunku, O przeznaczenie z intrat do Kassy Administratorskiej wchodzących, na sustentacyą samego Debitora, jego familii, i posługi, tak gotowych pieniędzy, jako i wszelkich produktow w proporcji jego dostojności, i potrzebom życia odpowiedniej, tudzież na opłatę Adwokata do obrony Massy użytego, jego manualistow, i miejscowego Archiwisty, O nakazanie sporządzenia Inwentacyi Dóbr, i doręczenia oney Administracyi wyznaczyć się mającej, O wyznaczenie Komornikow dla zwerefikowania Mapp dawnych, circa fundu najdujących się, O zobowiązanie wszystkich Kredytów i pretensorów do komportacyi Skryptów i wszelkich ich dowodow, za któremi swojej należności dochodzić mogą, jakową z swojej strony spełnić i Debitor. Załużający Ogiński w celu wyświecenia massy funduszow na satysfakcyą Wierzycieli oddających się oświadcza, O przeznaczenie Aktow, z kim i jakie będą potrzebne w samey zaś oczewistej rozprawie. O zachowanie się literalne, tak w rekognicyi summ Kredytorskich, jako i lokacyi onych, podług

prawidel Konstytucyów 1588 i 1726 lat, oraz Naywyższego Ukazu 1825 Marca 28 zaszłego, O uczynienie Szacunku ziemi stosownego do jej gatunku, pozycyi miejsca, Miast handlowych, i Rzek spławnych, Wreszcie o dopełnienie tego wszystkiego, co z porządku prawa i natury samey sprawy wypadać będzie, zachowując sobie przy zawołaniu oney, poprawienie się na tém pozwie, lub (jeśli będzie potrzeba) przyniesienie w Imieniu MONARSZYM udzielney proźby w przedmiotach także stosownych do zayść mającej Remissy.

Roku 1824 Miesiąca Nowembra Dnia Ja Woźny niżej podpisany zeznaję, iż tego Pozwu Autentycznego kopie, zgodne co do słowa, z instancyi JO, Michała z Kozielska Ogińskiego tajnego Sowietnika Senatora Państwa i Kawalera wielu Orderow przed Sąd Główny 2go Depart. Litewskiego Wileńskiego wyniesionego, w dniu 10 gbra, jedną JP. Pawłowi Rostkowskiemu Pisarzowi Ziem. pttu Sieńskiego w Folwarku Kluczkach; 2gą Wielebnemu Jmci Xiędzu Gabryelowi Morozowiczowi w Folwarku Xawerowie; 3cią Adamowi Zukowskiemu w miasteczku Białyniczach; 4tą W. Piotrowi Scible Chorążemu, w dniu 11 gbra, 5tą Janowi Trojanowskiemu Doktorowi; 6tą XX. Karmelitom Białynickim; 7mą Józefowi Lipińskiemu w Folwarku Poczopku; 8mą Janowi Malczewskiemu Parochowi Kudzińskiemu w Kudzinie; 9tą Starozakon: Michelowi Kupcowi i Gildy w Hołowczynie; 10tą Opiekunowi Jęczewskich W. Daszczyńskiemu Sędziemu w Swieciłowiczach; wszystkim oczewisto w ręce w powiecie Mohylewskim podałem; w dniu 12 gbra, 11stą JP. Zawileyskiemu Pocztmeystrowi; 12stą Sławetnemu Kupcowi Puskarewiczowi; a 13stą, Starozakonnemu Kupcowi 1szej Gildy Iszerowi w Mieście Guberskim Mohylewie toż oczewisto w ręce podałem; o terminie stawania przed Sądem Głównym Wileńskim Litewskim zapowiedziałem. Datt. jako wyżej Piotr Pietkiewicz Woźny Ziemski pttu Mohylewskiego.

Roku 1824 mca gbra 12 dnia Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskim pttu Mohylewskiego: stawając osobicie Woźny wyżej powiedziany, kwit swój Relacyiny podanego pozwu ustnie zeznał.

Michał Gozdawa Boczkowski Pisarz Sądow Ziemskich pttu Mohylewskiego.

Jest w Xięgach świadczę Wincenty Porczyński Sądow Ziem. pttu Mohylews. Regent.

Roku 1825 Januar. 15 dnia Takowy Pozew Autentyczny wyniesiony z Instancyi JOX. Senatora Ogińskiego po jego Kredytow Redakcyia Kuryera Littgo do Gazety umieścić może, Świadczę Sędzia Grodz: Wileński Antoni Pomarnacki.

1 Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI

Wypis z xiąg Ziemskich pttu Ostrogińskiego.

Roku 1824 miesiąca maja 1 dnia. Przed aktami Ziemskiemu Gubernii Wołyńskiej powiatu Ostrogińskiego, i przedemną Karolem Krąjewskim Rejentem przysięgłym akt tychże stawając się obecnie Woźny powiatu Ostrogińskiego Ur. Jan Milewski dobrowolnie zeznał iż roku miesiąca i dnia na akcie wyrażonych przypozwow, autentycznie sporządzonych i w myśl Naywyższego Monarszego Ukazu roku

1821 dnia 24 nowembra w Carskim Siele konfirmowanego, punktem zaś 43, że konkursowe dzieła na prostym papierze złatwiać się powinny, przepisującego, na takowymże papierze przy pieczęci i podpisie Rejenta Ziemskiego Ostrońskiego upoważnionych w liczbie dwa, w następne rozwiózł mieysca. Pierwszy do dóbr wsi Szpanowa, drugi do Kancellaryi Ziemskiej Rowieńskiej, i tam one jeden na Ekonomii położył, drugi na scienie Rowieńskiej Ziemskiej Kancellaryi zawiesił, pisane w następującej osnowie: ALEXANDER Pierwszy z Bożej Łaski IMPERATOR Całą Rosyją Samowładnący etc., etc., etc. JOŚwieconemu Xięciu Michałowi Radziwiłłowi P. W. P. K. dóbr Klucza Szpanowskiego, u którego W. swego imienia Iwaszkiewicz Szambellan będąc pełnomocnikiem życie swe zakończył i rozmaite ruchomości pozostawił dziedzicowi. Tudzież swoich imion i przezwisk successorom tegoż W. Iwaszkiewicza podług dowodow do zapłacenia summy czerwonych złotych 600 z procentem od dnia 16 lipca 1818 liczyć się powinny, na rzecz masy wierzycielskiej niegdy W. Jana Kłosowskiego obowiązany i zwrócić Błam Tamakow w konieczności zostającym, WW. i Uur. Janowi Antuzińskiemu o czer. zł. 12, swego imienia Polowi byłemu w Kluczu Międzyrzyskim Komissarzowi o czer. zł. 50, podobnież swego imienia Kańskiemu o dukatow 50. Johannie Hingland o czer. zł. 12, Jakóbowi Perkowskiemu o czer. zł. 8, swoich imion Mańkiewiczowi lub jego successorom gdziekolwiek znajdującym się o czer. zł. 100, Czerkaskiemu o czer. zł. 10, Hanyskiewiczowi lub jego successorom o czer. zł. 8, W. Wincentemu Lisieckiemu B. P. W. o czer. zł. 95, WW. Walentemu Wasylewskiemu o złotych 3000 srebrnych, Adamowi Steckiemu o złotych 730, Józefowi Izyckiemu w Horyszowie przebywającemu o sumnę złotych sreb. 7200, z Cessyi od kupca Bauma na osobę niegdy W. Jana Kłosowskiego zrobionę wynikającą Star. Wigdorowi Nathansonowi bądź jego successorom o sumnę talarów 1080 czyli złotych 6480, z skryptu kupcowi Szarkweberkowi wydanego, a temuż niegdy W. Janowi Kłosowskiemu cedowanego. Wszystkim zaś niegdy W. Jana Kłosowskiego debitorom, z osób, dóbr, summ i wszelkich ruchomości pozwanym przykazujemy, abyscie WW. przed Sądem Ziazdowym rozbiór fortuny niegdy W. Jana Kłosowskiego na gruncie wsi Narajowki złatwiający, w ten czas gdy niniejszy edyktałny pozew na Sile Naywyższych Monarszych Ukazów, pierwszego roku 1814 dnia 22 maja, drugiego 1823 roku dnia 30 kwietnia posrzednictwem Galetnych publikacyi objawionym zostanie, a po dopełnieniu tego pretensye summowe w Sądzie rozbiorowym o skuteczną satyfakcyą podniesionemi zostaną, w osobach swoich, lub successorskich, a choćby i przez umocowanych stawili się, na prawne wezwanie WW. Leona Kłosowskiego majątku konkursowi uległego dziedzica, oraz Franciszka Grocholskiego i Józefa Osowieckiego teyże fortuny, pośrednictwem wyboru wierzycielskiego i potwierdzenia sądowego masy kredytorskiej administratorów dowodow, którzy skłaniając się do prawa sprawiedliwości i dowodow, WW. pozywają oto: y odbyta dziedzicem wsi Narajowki przy-

sięgła komportacya to odkrywa, iż WW. wyż po szczegółach wzmiankowane summy bydź dłużnemi niegdy W. Janowi Kłosowskiemu pozostaliście i w życiu onego zaspokojenia niewymierzyliscie. Ten zaś fundusz wyrokiem Sądu ziazdowego rozbiorowego rozstrząsniony i zdecydowany, puyść winien i zarachować się do ogólney masy. Owoż iżby to zaskutecznienie swoje odebrało, WW. ninieyszem pozwem pomianowanych do jawienia się w zieżdzie konkursowym i attentowania przez szczegóły o wprowadzać się mianych kathegoryi, ponagliwszy, jakie summy przez wyrok Sądowniczy przyznanemi zostaną, takowe wraz z procentem ukażnym po moment satysfakcyi liczyć się powinny, do rąk administracyi wierzycielskiej i za jey kwitami zapłacić kazać. JOXięcia Michała Radziwiłła do przytrzymania wszelkich ruchomości W. Szambellana Iwaszkiewicza z których dziedzic i administratorowie satysfakcyi poszukują, i niewydawania onych zgłosić się po spadek mogącym successorom poząd, poząd zaspokojenie ninieyszem edyktałnym pozwem dla masy W. Jana Kłosowskiego niewynika zobowiązać, i wręście kathegorye te gdyby się kto niejawił choćby zaocznie rostrzygnąć. Przypozwani zatym stawcie się. Pisan w Ostrogu dnia 14 apryla 1824 roku. Układał ten przypozew Prokurator masy rozbiorowej Stanisław Rożycki. Zeznał Jan Milewski Woźny powiatu Ostrońskiego, z których xiąg i ten wypis pod pieczęcią Ziemską powiatu Ostrońskiego wydają (M.P.) Rejent Ziemski powiatu Ostrońskiego Karol Krajewski.

Czytałem Jan Jabłoński.

Wolno drukować, z tym objawieniem wszystkim tym pozwem powołanym debitoróm. (oprócz W. Adama Steckiego przeciwko któremu kathegorya już rozwiązana została) iż czas stawienia się onym i usprawiedliwienia na zieżdzie teraz tu trwającym, do dnia 1 lutego roku idącego oznaczony, pod rygorem zaoczności, co dla wiadomości onych podaje się. Dan na sessyi rozbiorowej we wsi Narajowce roku 1825 dnia 7 stycznia.

Podsędek Ziemski powiatu Ostrońskiego Ignacy Kótkowski.

1. Opieka Szlachecka powiatu Grodzieńskiego w celu uzyskania skarbowey zaległości, na majątku lennym Łaniewiczach W. Józefa Tarnawieckiego liczący się, w powiecie Grodzieńskim o mil cztery od miasta guberskiego Grodna, nad rzekami Niemnem i Swisłoczą położonym, wedle nowo sporządzonego inwentarza dusz płci męskiej 44, żeńskiej 35, gruntu oromego we trzy zmiany morgow 268, sianozęci na fur 100, ogrod warzywny, z zabudowania dwornego: dom mieszkalny, gumno, oborę, magazyn, i sklep, oraz karczmę, zawierającym; postanowiła ony wypuścić w trzyletnią arendową possessyą więcey dającemu. Na jakowy cel naznaczywszy do licytacyi w Izbie swojej odbyć się mającey trzy poudzielne termina, jako to: 1szy 19 marca, 2gi 2go, i 3ci 15 kwietnia roku idącego, wszystkich życzących uczestniczyć w teyże licytacyi, do stawienia się w Izbie Opieki ninieyszey z prawnemi ewikcyami, zaprasza; gdzie o szczegółówem opisanu majątku, znajdującego się w onem zabudowania, należnych włościan, i o

cenie, dostateczną powezną wiadomość. Dat Grodno 1825 dnia 12 stycznia.

Pełniący czynność Marszałka Chorąży Ziemi i Kawaler Karel Mazewski.

Antoni Borzęcki Sędzia Ziemi.

Jan Baranowski Sędzia Ziemi.

Sekretarz Szlachecki ptu Grodzieńskiego Jacynt Lebedz.

1. Konsystorz Jeneralny duchowny Rzym-sko-Katolicki Łaciński Łucki, mając sprawę na powództwo W. Karola Delatre o roztrzygnięcie szlubów małżeńskich, z W. Maryanną z Maruszewskich zawartych, z przyczyn Sądow- nnie pojaśnić się mających, do Sądu swego wprowadzoną, którą W. Maryanna z Maru- szewskich W. Karola Delatre małżonka przez Gazety Kuryera Litewskiego, również przez Gazety Iowalida Ruskiego wzywana była, a- żeby w Sądzie tego Konsystorza na dzień 7my stycznia r. b. osobiście, lub przez swego umo- cowanego stawiała się, i obrony z strony swojej jeśli ma jakowe, złożyła, z zastrzeżeniem, iż na przypadek niestawienia się teyże, Konsy- storz na zaoczność w pomienionej sprawie po- stępować będzie. A ponieważ W. Maryanna Delatre pozwana, ani przez siebie, ani przez umocowanego na terminie w dniu 7 stycznia r. t. przypadłym niestawiła się, i żadney od- powiedzi w sprawie niezłożyła; przeto Kon- systorz postępując dalej w téj sprawie, stosow- nie do przepisu prawa, list napominalny po- też W. Maryanną Delatre wydać postanowił, z terminem stawienia się w tym Konsystorzu na dniu 6tym mca lutego r. b., na jakowym termi- nie jeśli osobiście lub przez umocowanego swego niestawiła się, Konsystorz niezważając na jej upor i niestawienie się, przystąpi do o- sądzenia ostatecznego wyż pomienionej spra- wy. Dnia 10 stycznia 1825 roku.

Assesor X. M. Krzyżanowski K. K. Ł.

Sekretarz Alexander Pomazański.

Guberski Sekretarz Michał Karwat.

1. Na trakcie z Kowna do Rosień 14 sty- cznia 1825, WJP. Amila z Bochdanowiczów Niemczewska Proff. zgubiła oblig na rub. sr. 1000, z ewikcyą na Bochdanowi w powiecie Rosieńskim od WWJPP. Zenona Kapit. Ar- tyler. i Alexandra Sędz. Ziem. Rosień. Boch- danowiczow braci wydany. Ktoby więc ony znalazł, uprasza się adresować ony do rąk wła- ścicielki w Kownie mieszkającej z upewnieniem nagrody.

Koncert Amatorski.

Amatorowie łącznie z Arystami, na dochod kilku osob pozostałych z Antreprzy niemiec- kiej, dadzą koncert w Teatrze w przyszłą so- botę dnia 24 stycznia. Szczegóły koncertu ogłoszone będą afiszami. Biletow dostać mo- żna w Xiegarzni P. Zawadzkiego.

Przedaż Towarow.

2 Od Wileńskiej Tamażni ogłasza się, iż przy- niey w dniu 19 terażniejszego miesiąca będą się przedawać z publicznego targu następujące skon- fiskowane towary: podwiązek kobiecych je- dwabnych ze sprzązkami 3 pary; chustek je-

dwabnych 15 sztuk; rękawiczek zamyszowych męzkich 2 pary; chustek bawelnicznych fran- cuzkich 5 sztuk; materyi jedwabney jednoko- lorowey gładkiej 4 sztuki; 202 1/2 arszynow.

5. Od Litewsko-Grodzieńskiego Guberni- alnego Rządu ogłasza się, iż w niem na dosta- wę dla miast: Slonima, Nowogródka, Lidy, Brześcia, Wołkowyska i Kobrynia, aresztant- skiej odzieży i obuwia, odbywać się będzie dnia 15 marca terażniejszego roku targ. Ta- kową dostawę życzący wziąć na siebie na czas dwóletni, zechcą przybyć na oznaczony dzień z ewikcyami, na każde miasto po tysiąc rubli assygn. Dnia 8 stycznia 1825 roku.

Sekretarz Piotr Ludochowski.

2 Przejeżdżając do Gubernii Wołyńskiej przez miasto Wilno, pewna obywatelka z War- szawy, będąc zmuszoną dla słabości córki za- bawić tu przez niejaki czas, donosi Prześwie- tney Publiczności, że ma niektóre rzeczy fabryk krajowych, które może ustąpić za pomierną cenę, jeśliby sobie kto życzył takowe nabydź uda się na ulicę wielką do domu Michela N. 271. Także kocz i cztery konie są do prze- dania.

Ludwik Oklecewski.

2. Oświadczenie imieniem Star. Chławny Wolfsona mieszkańca Wileń czyni się w rze- czy następney i o to: iż co żalcy miał na ukazi- ciela wydany od Star. Symsona Abramowicza, Josiela Tobiasza Sukheyma i Eliasza Natana kompanistow Banku, jednego za drugiego ręczą- cych się, na rubli srebrnych 2563 kóp. 58 wy- dany wexel, z jakowego Symson Abramowicz o- płacił żalmu rub. srebrnych 563 kóp. 58 co własną żalgo ręką zostało na wexlu zaadnotowa- nem. Takowy wexel w roku 1819 przetłuma- czywszy z języka niemieckiego na polski, oddał żalcy dnia 30 junii do akt Ziemi Wileń. i oczekiwał skutku w dalszey opłacie, tym cza- sem niewiadomo jakim przypadkiem takowy we- xel woryginale zaginął; aby przeto nikt korzy- stać z onego nie poważył się, i jeżeliby kto zna- lażł, aby żal. powrócił, przez niniejsze uprasza oświadczenie i one do Gazety Kuryera Litew. zamieszcza. Datt w Wilnie 1825 roku januaryi 9 dnia.

Chławną Wolfson.

Roku 1825 mca januaryi 10 dnia przed ak- tami Ziem. ptu Wileń. stawając osobiście Chła- wna Wolfson niniejsze oświadczenie wpisać do protokuł podał i one w tymże protokule własno- ręcznie podpisał.

Przyjąłem Jan Zienkiewicz Rejent i Kawaler. 1825 mca januaryi 10 dnia takowe oświad- czenie że umieszczone bydź może do Gazet Ku- ryera Litew. poświęcam Mateusz Seybutt Roma- nowicz Sędzia Ziem. ptu Wileń.

Piwo Szczorsowskie.

3. Na ulicy Zamkowej w do- mu Jmć Pana Klukowskiego na- przeciw Kardynalii, znajduje się do przedania piwo Szczorsow- skie w butelkach korkowanych butelka po groszy 25.

Nisel Abramowicz.